

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Pero DUNDAR

Mardin Milletvekili

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine her gün bir yenisi daha eklenmektedir. Özellikle siyasi gerekçelerle tutuklanan mahkûmlar bu ihlalleri ağır bir şekilde yaşamaktadır. Nitekim pandemi sürecinde getirilen infaz yönetmeliği ile birlikte siyasi tutukların yaşadığı hak ihlalleri derinleşmiştir. Çıkarılan yönetmelikte cezaevlerinde “Gözlem Kurulu” adında bir kurulun oluşması öngörülmüştür. İnfazı bitmiş tutukluların koşullu salıvermeden faydalanabilmesinin bu kurul tarafından verilecek “iyi hal” değerlendirmesine bağlı olacağı belirtilmiştir. 2021 yılı itibari ile çalışmalarına başlayan “Gözlem Kurulu” haksız ve hukuksuz bir şekilde, somut hiçbir dayanağı olmayan gerekçelerle infazı bitmiş tutukluların tahliye edilmesinin önüne geçmektedir. Ayrıca idare ve gözlem kurullarının infaz kurumu personelinin müteşekkil yapısı, değerlendirme sürecine hükümlünün dahlinin sınırlılığı, usuli güvencelerin yetersizliği ilk göze çarpan sorunlardır. Koşullu salıverilmeden yararlandırma hususunda karar verecek merciin 3 yargıçlı bir organdan oluşması ve kararlarına karşı temyiz yolunun açık olması gerekirken, yasa değişikliği ile koşullu salıverilme kararı verme yetkisinin, hükmü veren mahkemeden alınarak infaz hâkimliklerine verilmiş olması ile temyiz yolu kapatılmıştır. Nitekim verdiği kararlarla İnfaz Hâkimliklerinin, ulusal ve uluslararası hukuk kuralları ve değerlerinin aksine kararlar verdiği anlaşılmaktadır.

Balıkesir L Tipi Kapalı Cezaevi’nde müebbet hapis cezasını tamamlaması nedeniyle 23 Eylül’de tahliye edilmesi gereken 51 yaşındaki hasta tutuklu Hamdin Demirkıran’ın bir disiplin cezası gerekçe gösterilerek tahliyesi engellenmiştir. Cezaevi İdari Gözlem Kurulu tarafından kendisine “iyi hal” raporu verilmiş, ancak Demirkıran Cezaevi İnfaz Hâkimliği kararıyla tahliye hakkından edilmiştir.

İzmir Şakran Cezaevi’nde tutuklu bulunan hasta tutuklu Mustafa Akan’ın ise 6 ay önce tahliye olması gerekirken Şakran Cezaevi İdari ve Gözlem Komisyonu’nun “pişmanlık” dayatmasını kabul etmediği için infazı yakılmıştır.

528/11

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ve iki böbreği iflas etmiş, kafatasında gaz fişeginin isabet etmesi sonucu hasar oluşmuş olan 33 yaşındaki hasta tutuklu Ramazan Durmaz'ın infazı gerekçe bildirmeksizin yakılmıştır.

Yine Karakoçan K-1 Kapalı İlçe Cezaevi'nde tutulan siyasi tutuklu Soner Öz, Erin Kutdenur ve Ali Asker Pamukçu'nun Ekim ayında tahliye edilmeleri beklenirken, geçmişte aldıkları disiplin cezaları gerekçe gösterilerek infazları yakılarak tahliye süreleri 6 ay sonraya ertelenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1.) Hasta tutuklular Hamdin Demirkıran, Mustafa Akan, Soner Öz, Erin Kutdenur ve Ali Asker Pamukçu'nun disiplin cezası almasının gerekçesi nedir? Disiplin cezaları hangi kriterlere göre uygulanıyor? Tutukluların özgürlüğünü engelleyen bu disiplin cezaları nelerdir?
- 2.) Hamdin Demirkıran'ın cezasını tamamlamasına ve hakkında iyi hal değerlendirmesi yapılmasına rağmen infazının yakılması keyfi bir tutum değil midir?
- 3.) İnfazı yakılan Mustafa Akan'a pişmanlık dayatıldığı bilgisi doğru mudur? Doğru ise bu dayatmayı yapan kişi ya da kişiler hakkında yasal işlem başlatılacak mıdır?
- 4.) İki böbreği iflas etmiş olan hasta tutuklu Ramazan Durmaz'ın infazının yakılma gerekçesi nedir? Ramazan Durmaz cezasını tamamlamasına rağmen neden tahliye edilmemektedir?
- 5.) İnfazları bitmiş olmasına rağmen oluşturulan "Gözlem Kurulu" tarafından "iyi hal" değerlendirmesi yapılmadığı için tahliye edilmeyen kaç tutuklu vardır?
- 6.) Cezaevi İdari Gözlem Kurulu'nda yer alan kişiler hangi kriterlere göre seçilmektedir? Seçildikten sonra ihtisas eğitimleri verilmekte midir?
- 7.) İnfaz hâkimliklerinin dosya üzerinden inceleme yaptığı mahpuslara usuli güvenceler getirilecek midir?
- 8.) Kişi hak ve özgürlüğünü engelleyen bu yönetmelik iptal edilecek midir?